

- 4 Prejavy klimatických zmien na Slovensku**
 - 6 Vysoké Tatry - samovývoj, ale aj priestor pre človeka**
 - 8 Projekt revitalizácie dedičstva starej výroby hliníka**
 - 10 Nový zákon o CITES**
 - 13 Slovensko – klenotnica vzácnych chrobákov Európy (ale dokedy?)**
 - 14 Emisné inventúry skleníkových plynov v SR**
 - 16 Za exotikou do našej prírody**
 - 18 Najradšej fotím deti a starých ľudí...**
 - 20 Pribudla nám nová Ramsarská lokalita Tisa**
 - 21 Informačný portál SHMÚ plný aktuálnych noviniek**
 - 21 Meranie charakteristík snehovej pokrývky**
 - 22 Sčítanie veľkých šeliem, svišťa a kurovitých vtákov v TANAP-e**
 - 23 Program záchrany kamzíka**
 - 24 Hrušov obstál v silnej európskej konkurencii**
 - 25 Dve pozoruhodné poštové známky**
 - 26 Najnovšia novela zákona o odpadoch sa týka aj elektroodpadu**
 - 28 Prírodné pomery severovýchodnej Brazílie (2.)**
 - 30 Svetoví karikaturisti v Banskej Štiavnici**
 - 32 Historické základy environmentalizmu a environmentálneho práva (VI.)**
 - 34 Fotosúťaž**
- Plus Príloha**

Na obálke: Kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*) - CITES, skupina A, druh zaradený do prílohy II dohovoru (foto: Ing. Ľubor Čáčko)

EnviroMagazín - časopis o tvorbe a ochrane životného prostredia, X. ročník, prvé číslo, marec 2005, vydáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenská agentúra životného prostredia, www.enviromagazin.sk. Adresa redakcie: SAŽP, Tajovského 28, P.O.B. 252, 975 90 Banská Bystrica, tel./fax: 048/4230694, 47 137 18, e-mail: enviro@sazp.sk. Zodpovedný redaktor: Ing. Miroslav Tončík, redaktorka: Mgr. Alena Kostúriková, predseda redakčnej rady: RNDr. Jozef Klinda, členovia: Ing. Vladimír Benko, prof. Ing. Imrich Beseda, DrSc., RNDr. Peter Bohuš, Ing. arch. Vier a Dvořáková, doc. RNDr. Zdenko Hochmuth, CSc., RNDr. Zita Izakovičová, Ing. Pavel Jech, RNDr. Martin Kassa, doc. RNDr. Mária Kozová CSc., Ing. arch. Anna Kršáková, Ing. Miroslav Lacuška, CSc., Ing. Zuzana Lieskovská, prof. Ing. Rudolf Midriak, DrSc., Ing. Dagmar Rajčanová, prof. RNDr. Milan Ružička, DrSc., doc. Ing. Štefan Sklenár, CSc., RNDr. Jozef Šteffek, CSc., prof. Ing. Juraj Tólgessy, PhD., DrSc., Ing. Tomáš Vančura. Nakladateľ: EM DESIGN, Zvolen. Pisomné objednávky prijíma redakcia, cena 20 Sk. Celoročné predplatné (6 čísel) 120 Sk. Reg. MK SR č.1459/96, ISSN 1335-1877. Nevyžiadané materiály redakcia nevracia.

Vytlačené na fínskom recyklovanom papieri Magnostar. Výrobca má certifikovaný EMS podľa medzinárodnej normy ISO 14 001. Papier spĺňa environmentálne kritériá nordického ekolabelingového systému podľa verzie 1.4. Je ocenený nordickou environmentálnou značkou Biela labuť.

Nová Medzinárodná dekáda: Voda - prameň života

Voda je základnou potrebou pre život človeka. Je nenahraditeľnou zložkou prírodného prostredia, všetkých rastlinných a živočíšnych ekosystémov a mnohých technologických procesov. Je životne nevyhnutnou tekutinou a surovinou vstupujúcou do takmer všetkých výrobných procesov vrátane výroby pitnej vody. V určitom čase a mieste je potrebné ju zabezpečiť v požadovanom množstve a kvalite.

Súčasne je nevypočítateľným, nebezpečným živlom, schopným zasiahnuť veľké územia, ohroziť na životoch početnú časť obyvateľstva a spôsobiť materiálne škody veľkého rozsahu.

Nerovnomerný výskyt vody v čase a priestore spôsobuje škody nielen pri prebytku, ale aj pri jej nedostatku. Preto je potrebné s ňou účelne hospodáriť – akumulovať ju na obdobie nedostatku a predchádzať nepriaznivým účinkom v čase jej prebytku. Pri hospodárskom využívaní a nakladaní s vodou sa musí uplatňovať princíp minimalizovania negatívnych vplyvov na životné prostredie zahrňujúcich i vodné bohatstvo, s cieľom jeho zachovania pre budúce generácie. Týka sa to povrchových aj podzemných zdrojov rôznej kvality a kvantity. Musí byť pritom zohľadnená multisektorálna prírodná podstata rozvoja vodných zdrojov v kontexte celkového sociálno-ekonomického rozvoja, ako aj rôznorodých záujmov týkajúcich sa využívania vodných zdrojov, a to v systéme zásobovania vodou a kanalizačných sietí, poľnohospodárstva, priemyslu, sídelného rozvoja, využitie hydropotenciálu, vodnej dopravy, rekreácie, rybárstva a v ďalších činnostiach.

Význam vody pre ľudstvo zvyrazňuje aj fakt, že v roku 1992 Valné zhromaždenie Organizácie spojených národov schválilo 22. marec za Svetový deň vody, rok 2003 vyhlásilo za Medzinárodný rok vody a najnovšie - obdobie rokov 2005 – 2015 za Medzinárodnú dekádu *Voda – prameň života*. Okrem iných významných dohovorov OSN akceptovala ciele Miléniového prehlásenia Spojených národov, a to konkrétne do roku 2015 znížiť o polovicu počet ľudí, ktorí nemajú prístup k hygienicky nezávadnej vode, prípadne trpia jej nedostatkom. Zdôraznila pri tom fakt, že voda je nevyhnutná pre ďalší rozvoj, zachovanie intaktného prostredia na odstraňovanie biedy a hladu, pre zdravie a blaho ľudí.

Medzinárodná dekáda *Voda – prameň života* sa začína 22. marca 2005, teda na Svetový deň vody. Medzi jej ciele patrí priblížiť všetkým sféram spoločnosti programy a projekty týkajúce sa vody. Valné zhromaždenie OSN vyzvalo, aby komplex tém týkajúcich sa zásobovania pitnou vodou, odvádzania a čistenia odpadových vôd dominoval v prvom cykle (2004 – 2005).

Slovenská republika ako riadny člen OSN sa aktívne pripojila k tejto výzve organizovaním vlastných podujatí. Medzi najvýznamnejšie patrí 10. ročník celoslovenskej konferencie k Svetovému dňu vody: *Voda – prameň života* (18. marec, Banská Štiavnica), seminár pri príležitosti Svetového meteorologického dňa (22. marec, SHMÚ, Bratislava), Dni otvorených dverí v SHMÚ aj v regionálnych pobočkách, Medzinárodný deň Dunaja (29. jún, MŽP SR, Bratislava), konferencie o sedimentoch vodných tokov a nádrží (máj, VÚVH) a o pitnej vode (október, IWA), svoje miesto majú výstavy a výchovné podujatia pre všetky vekové skupiny. Súčasťou tejto kampane je aj vydanie viacerých odborných publikácií a periodík. Tým SR preukáže, že vodnému hospodárstvu a životnému prostrediu venuje náležitú pozornosť. Význam podujatí zvyšuje aj tá skutočnosť, že podobné akcie budú organizované aj v ostatných členských štátoch OSN.

(Zdroj: MŽP SR)

Ilustračné foto: Peter Chynoradský